

Upozornění. Denně jich dostáváme desítky, možná stovky, aniž bychom si to uvědomovali. Notifikace na mobilu či v počítači, různé piktogramy, dopravní značky, semaforey... A pak výzvy k čekání: počkejte, než zákazník před vámi opustí prodejnu, čekejte na spojení s operátorem. *Dávejte pozor!* a *Čekejte!* Kdybychom měli dnes počínající advent shrnout do dvou vět či hesel tak jsou to právě tyto: *Dávejte pozor!* a *Čekejte!* Oni samy o sobě nejsou nijak neobvyklé, ale je zajímavé, když je spojíme do jedné: vznikne totiž jisté napjaté očekávání. Přesto jsou to příkazy, a ty nám stejně jako Ježíšova výzva v dnešním evangelium „Dejte si pozor, bděte!“ nejsou zrovna po chuti. Ono se po nás totiž chce, abychom vyvíjeli aktivitu, protože ve spánku nelze ani bdít, ani dávat pozor! Ale teď? Teď když jsme si konečně zvykli na pohodlí home office, teď když je venku stejně všechno zavřené, obchody, hospody, divadla, sportoviště a my tak končíme u monitoru počítače či u televize? Teď, když už víme, jak vyžrát na karanténu, aniž bychom se zbláznili, máme mobilizovat síly? Jak dávat pozor a bdít v době obecné letargie?

Dávat pozor znamená soustředit se. Soustředit se nikoliv na to, co všechno je mi dneska dělat znemožněno, kam všude nesmím, ale na to, co naopak dnes udělat mohu! Dnes, ne zítra, pozítří! Je těžké soustředit se na modlitbu, na bohoslužbu, na četbu, když se mě honí hlavou, co budu dělat až se pomodlím, co bude k večeři, a co zítra k obědu... Dnešní doba je taková, vyžaduje plánování. A tak žijeme proto „lepší zítřek“ za cenu ztraceného dneška.

A pak je tady druhý extrém, který nám znemožňuje soustředit se na to, co můžu aktuálně udělat či změnit, a tím je nostalgie, iluze, že dobře už bylo, že lépe nebude a já s tím nic nenadělám! Nic už není, jak bývalo! Když jsem před dvěma týdny doma na Slovensku, maminka připravovala zelí ke kačeně a stěžovala si, že už ani ten cukr není co býval, že se nechce rozpustit, že dnes jsou všude jen samé náhražky. Až po nějaké chvíli zjistila, že to, co se marně snažila karamelizovat, byla sůl...

Advent nesmí být časem útěků od reality, od každodenních povinností ani melancholickým vzpomínáním na minulost. Přesto že slovo advent znamená budoucí příchod a jeho slavení má svou tradici v dávné minulosti, advent je a musí být hluboce zakořeněn v přítomnosti, tady a teď, jinak skončí jako pouhá tradice, sice pěkná, ale uvnitř prázdná. Advent 2020, ať už byl tento rok jakýkoliv, začíná dnes a pokračuje v příštích čtyřech týdne, a proto zapomeňme na ten loňský a neupínejme se k tomu budoucímu!

Krása adventu je totiž v tom, že je to přítomnost („nyní“) a očekávání zároveň. Kvůli současnému životnímu stylu a nárokům, které na nás klade svět kolem nás, jsme úplně zapomněli čekat. Když přijdeme do banky, na poštu, nebo k lékaři, vezmeme si čekací lístek, ale jakmile se uvidíme číslo na displeji tak se nám obrátí panenky a raději otočíme a jdeme pryč. Chceme všechno tady a teď, snažíme se všechno zrychlovat...

Obdivuji rybáře, kteří dokážou trpělivě sedět u vody celé hodiny, a i když nic nechytí, na druhý den jdou k rybníku opět! Umí si počkat. Mnozí z vás jsou zemědělci. A tak dobře víte, že ať budete dělat cokoli, přírodní procesy nelze nijak urychlit, že všechno má svůj čas, jak se píše v knize Kazatel. Přestože na takovém hospodářství se nějaká práce najde po celý rok, víte, že na poli je období intenzivní práce a období očekávání úrody.

Právě nám, kteří zapomínáme či spíš nechceme čekat, je adresováno dnešní evangelium! Advent je totiž doba určená přímo nám, ve které máme příležitost objevit hluboký význam a krásu časové prodlevy mezi snažením a jeho výsledkem, příležitost pocítit tajemnou krásu očekávání samotného.

Když jsem studoval v Římě, většina z nás bohoslovců se vracela na Vánoce letadlem. Po obědě odjeli na letiště a večer už byli doma. Já jsem však jezdil vlakem, kterému tato cesta trvala celou noc. A to nikoliv proto, že bych se bál létání, že by to bylo drahé, ani proto že vlaky miluji. Ale proto, že očekávání setkání s rodinou, s kamarády, na společně strávené svátky se prodloužilo z několika málo hodin skoro na celý den a noc! Samotná cesta se nestala cílem, ale měla k němu „takhle“ blízko!

Italština má pro těhotenství vedle obvyklého termínu „gravidanza“ ještě jedno opisné až básnické vyjádření: „dolce attesa“, „sladké očekávání“. My chlapi to nikdy nezažijeme, ale já si pod tím představuji něco, co je příjemným způsobem zneklidňující. A jsem přesvědčen, že takový by měl být také advent.

Jaký bude ten letošní navenek, to ovlivnit nemůžeme stejně jak neovlivníme omezení o Vánocích. Co však ovlivnit můžeme je, jakým způsobem jej prožijeme ve svém srdci. A tak vám všem moc přeji, aby byl právě tím „sladkým očekáváním“ narození toho, kdo jediný dává každému čekání smysl.